26ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6998 — 12 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1909 — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ — 3 ՄՈՒՀԱՐԻՄ 1327 — 25 Janvier 1909 — 26me année — N 6998

"ԱՐԵՒԵԼՔ"
ՏԻՐ ԵՒ ՏԻՐ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՈՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Կ. Պոլսոյ համար տարեկան	80	Ղ.
» » վեցամեայ	45	»
Դուրսը՝ եւրոպա համար տարեկան	108	»
» » վեցամեայ	60	»
Օսար երկիրներու համար տարեկան	35	Ֆր.
» » վեցամեայ	20	»

Թղթատարի ծախքը մեր վրայ

ԱՐԵՒԵԼՔ

10 ՓԱՐԱ — ՕՐԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — 10 PARAS

آره‌ولك
ارمنیجه یومی و سیاسی غزته
صاحب امتیازی قره‌کین بویاجیان
درعلیه قلطه

AREVELK
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur-Propriétaire
KARÉKIN BOYADJIAN
Cons/ple, Galata

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՔՆՆԻՉ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ

Վերջապէս պիտի կազմուի եղեր այս Ցանձնաժողովը, որ պաշտօն ունի Հայաստան երթալու և տեղւոյն վրայ քննելով զեղծումները, զեղծանողները, կեղեքումները, և կեղեքիչները զարժանն տնօրինելու։

Ինչպէս յայտնի է, այս Ցանձնաժողովի կազմութիւնը և առաքումը մեր Ազգային Ընդ. Ժողովոյ խնդրանաց վրայ է որ կը կատարուի. թէեւ այդ խնդրաքէն ի վեր որ տեղի ունեցաւ Տեղապահ Դուրեան Սրբազանի ատեն և առաջնորդութեամբը, բաւական ժամանակ անցած է և տակաւին Ցանձնաժողովը վերջնական կազմակերպութիւն չստացաւ ու ճամբայ ալ չելաւ։ Սակայն, ինչպէս գրուեցաւ բոլոր լրագրաց մէջ, կառավարութիւնը ձեռնարկած է այդ գործն ուսարելու՝ արդէն սենուանած ըլլալով Ցանձնաժողովին անդամները, որոնց մէկ քանիին ընտրութեանը դէմ Ազգ. Վարչութիւնը բուռն բողոք մը բարձած է, անյարմար նկատելով այդ փափուկ պաշտօնին։ Թէեւ չգիտենք թէ եղած բողոքը որո՞նց դէմ է, բայց ապահով ենք թէ արդարացի է. իսկ թէ բողոքի հետեւանքը ի՞նչ պիտի ըլլայ, աղէկ գիտենք. ատեն մը ալ պիտի յապաղի Ցանձնաժողովին վերջնական կազմութիւնը, և երբ վերտին կազմուի, գուցէ նորէն բողոքի տեղի տայ և նորէն յետաձգուի։ Եւ այսպէս շարունակուելով հասնի ժամանակ մը ուր այս երեք եղանակներէն մէկին գործադրութեամբը խնդիրը վերջանայ, 1. Ժամանակը ուշանալով՝ այլ եւս կարիք չզգացուի Ցանձնաժողովը զրկելու, 2. Կառավարութիւնը չանալով Պատրիարքարանի դիտողութիւններուն՝ ուզածին պէս կազմէ Ցանձնաժողովն ու զրկէ, 3. Ազգ. Պատրիարքարանը տեսնելով թէ իր բողոքներն ու դիտողութիւնները ի՛նկատ չառնուիր, այլ եւս չխառնուի գործին և անտարբեր ձգէ որ ըլլալիքն ըլլայ։

Բայց այս երեքէն ո՛րն ալ ըլլայ, վնասողը գաւառացին կ'ըլլայ։ Եւ արդէն այժմ խոր ձմրան մէջ Հայաստանի նեխաջրտեղեան ճամբաներն այնքան անանցանելի են ձիւներու և ցրտութեան երեսէն՝ որ ինքնին գործը գարնան կը մնայ, եթէ երբեք անսանման կերպով չյետաձգուի։

Եւ սակայն կամ այսպիսի Ցանձնաժողովի մը գոյութիւնը ու պաշտօնավարութիւնը կարեւոր է կամ չէ։ Եթէ կարեւոր է, այսքան յապաղում ներելի չէ, եթէ կարեւոր չէ, ժամանակ մը ուշացեր է կամ ոչ, խնդիր չէ, քանի որ կրնայ իսպառ զանց ալ առնուիլ։

Արդ՝ քննենք թէ իրապէս այդ երկուքէն ո՞րն է։ Ուրիշ անգամ մը, մեր մէկ յօդուածով բսնք արդէն թէ ոչ այնչափ Հայաստան Ցանձնաժողով մը զրկելու պէտք կայ, որչափ Անկեղծ հրաման՝ զեղծումները և զեղծանողները խափանելու համար։ Այսօր դարձեալ նոյնն է մեր կարծիքը։ Բայց այնպէս կ'երեւի թէ որոշուած է վերջապէս գէթ աչքերու փոչի ցանելու համար որ և է կերպով Ցանձնաժողով մը զրկել, ուստի կարեւոր կը համարինք ըսել թէ ցորչափ դեռ ճամբայ եղած չէ ան, դատուի զեղծանողները փոքր վախ ու կասկած մը ունին թէ գուցէ լուրջ մտադրութիւն կայ զիրենք պատժելու։ Իսկ երբ անգամ մը մեկնի մայրաքաղաքէս և գործի սկսելով տեսնուի թէ արդիւնքը կարծուածին չափ անաբեկիչ չէ հարստահարիչներուն համար, այն ատեն յետոյ չարը աւելի մեծ կ'ըլլայ քան առաջինը, վասն զի ալ այնուհետեւ ամէն երկիւղ ու կասկած ի բաց կը վանեն չարագործ բռնաւորները և զեղծ պաշտօնեաները ու կը չարունակեն գործել ինչ որ ուզեն։

Հետեւաբար էական և անհրաժեշտ պայմանն այն է որ գնալիք Ցանձնաժողովը իրապէս արդիւնաւոր ըլլայ երկրին, մաքրէ զայն բոլոր վնասակար տարրերէն, պատժելով զանոնք ու չարիք գործելու անկարող վիճակի դատապարտելով, որպէս զի միանգամ ընդ միշտ վերջ տրուի Հայաստանի հարստահարութեանց և թէ՛ կառավարութիւնը ու թէ՛ հայ ժողովուրդը ազատի՝ վերջնապէս այդ մղձաւանջէն, որ միակ պատճառն էր բռնապետական շրջանի բոլոր գանգատներուն, բողոքներուն և անոնց երեսէն ծագում առած այնքան ներքին ու արտաքին խընդիրներուն, մինչեւ անգամ օտար միջամտութեան յայտնի կամ գաղտնի, մօտաւոր կամ հեռաւոր փորձերուն։ Այո՛, հարբատահարութեանց աղտալի խնդիրն էր այդ ամէնուն պատճառը։ Եւ դժբախտաբար այդ խնդիրը արդարապէս և վերջնապէս լուծելու չկամութիւնն էր որ բռնապետական շրջանի մաշեցուցիչ վերքը եղաւ, մինչեւ որ զայն խայտառակաբար տապալեց։

Այսպէս ալ հիմա, սահմանադրական ներկայ շրջանին մէջ, եթէ անկեղծ փափաք չըլլայ Հայաստանի հարստահարութեանց վերջ մը տալու, միեւնոյն փսխաւտաւոր վէրքը պիտի չարունակուի պետական մարմնոյն վրայ։ Ուստի հարկ անհրաժեշտ է նոյն իսկ թեթեւ յոյս մը անգամ չձգել հարստահարիչներու սրտին մէջ թէ պիտի կարենան նաեւ այսուհետեւ իրենց ազնի ընթացքը չարունակել անպատիժ. ապա թէ ոչ՝ հարստահարութեանց հիդրան մեռած չըլլար և օր մը կրնայ իր հարիւր գլուխները վեր տնկել նորէն, կամ գոնէ անոնցմէ մէկ քանին չարժել։ Այս պատճառաւ կ'ըսենք ու կը՛ պնդենք, եթէ իսկական նպատակ չունի սահմանադրական կառավարութիւնը միանգամ ընդ միշտ ջնջելու Հայաստանի հարստահարիչները, աւելի լաւ է որ քննիչ Ցանձնաժողովը չզրկէ բնաւ։ Օրինակով բացատրենք ինչ որ ըսել կը փափաքինք.

Վանայ գաւառակներէն մէկին գայմագամը քանի մը Հայեր մեռցուցած էր վարիքներուն մէջ կատու դնելով և ծեծելով, որով կենդանին ալ կատղելով ըզքսած էր խեղճերու մարմինը։ Արդ երբ քննիչ Ցանձնաժողովը չպատժէ այդ մարդադաղանը, մեծ բռնաւորին այս մանրանկարը, ի՞նչ օգուտ կը ծագի իր պաշտօնավարութենէն, ոչինչ։ Ընդհակառակը մարդադաղանը աւելի պիտի քաջալերուի իր եղեռնագործութիւններուն մէջ և տեղացոց յուսախաբութիւնը յոյժ դառն պիտի ըլլայ։

Այդ միեւնոյն հրէշ գայմագամը մէկ հայ մը ալ կենդանի պէս պատեր է։ Այդպիսի հրէշ մը երբ անպատիժ թողուի, —ինչպէս թողուած է ցարդ— ի՞նչ պիտի ըսէ տեղւոյն ժողովուրդը. ոչ ապաքէն պիտի ըսէ թէ ի՞նչ հակցանք սահմանադրական ռէժիմին, քանի որ անպատիժ կը թողու բռնապետական ռէժիմի գործիչ հրէշները։ Եւ մինթէ այսպիսիները պատժելու համար Ցանձնաժողովի պէտք կա՞յ։

Դարձեալ օրինակը միայն Վանէն առնելով կ'ըսենք, քանի որ կուսակալ Ալի Բիզա փաշան, բիւր չարեաց եղեռնապարտ պատճառը փոխանակ պատժուելու՝ աւելի բարձրանալով Քասթէմունի կուսակալ ղրկուեցաւ, ի՞նչ վատառութիւն կայ թէ ղրկուելիք Ցանձնաժողովը պիտի կրնայ ազդեցութիւն ունենալ և գործ մը տեսնել. մինթէ կեդրոնական կառավարութիւնը չէ՞ գիտեր Ալի Բիզային Վանի մէջ գործած չարիքները, հետեւաբար այլ եւս ինչ հարկ կար զանիկա Գ. կարգի կուսակալութենէ Բ. կարգի կուսակալութեան բարձրացնել, մինչ պէտք էր զանիկա պատժել թէ՛ յուխտեան պաշտօնէ ղրկելով և թէ նոյն իսկ բանտարկելով կամ գոնէ աքսորելով։

Այս ամէն պարագաները նկատողութեան առնելով՝ դժբախտաբար կը կասկածինք թէ լոկ ձեւի համար ըլլայ գուցէ Ցանձնաժողովին կազմութիւնը և առքումը, եթէ ոչ, գիտենք թէ կառավարութիւնը ինքնին խիստ ջղջ գիտէ թէ որոնք են իրօք յանցաւորները և թէ ինչպէս կարելի է զանոնք պատժել մէյ-մէկ հեռագրական հրամանով, եթէ անկեղծապէս կամք ունենայ։

ՄԱՐԿՈՍ ՆԱԹԱՆԵԱՆ

ԾԽԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ՝ ԻԲՐ ՎԱՃԱՌՔ

Քահանայութեան հարցը մեր ամէնէն կենսական հարցերէն մէկն է և կ'արժէ որ լուրջ ուսումնասիրութեան առարկայ ըլլայ մեր վարչային շրջանակներուն մէջ՝ գոնէ մօտաւոր ապագայի մը մէջ բաղձացեալ վիճակի մը հասցնելու համար զայն և բարձուելու համար այսօրուան դժգոհանքի և մեղադրանքի տրտունջները, որոնք յաճախ կը պոռթկան այդ փափուկ ու սրբազան պաշտօնին նուիրուող անձանց խմացական ու բարոյական արժանիքին և անոնց ընկերային ու հանրային կեանքին գայթակղեցուցիչ բնութեան շուրջ։

Արդարեւ իրենց այս վիճակին լիովին պատասխանատու չեն իրենք, վասն զի իրենց ընտրութիւնը կատարուած է յաճախ քահանայութեան կոչման ու նուիրականութեան անգիտակ հանրութեան մը կողմէ, որ թեթեւ ու անփոյթ վերաբերում մը ցոյց կուտայ շատ անգամ ամէնէն կենսական ու կարեւոր հարցերու։ Ցաւալի պարագայ մըն է սա, բայց ակներեւ ու ողբալի ճշմարտութիւն մը որ նոյն իսկ Ազատութեան Արշալոյսին ճառագայթումէն ի վեր այլեայլ գոյնով ու զանազան չափերով երեւան եկաւ։ Բռնապետութեան շրջանին հանրութեան ողջմիտ դատաստանը, արդար բողոքը կը խեղդուէր կոկորդներու մէջ ներսուութեան ազդեցութեան տակ, իսկ հիմա կը կորսուի խլացուցիչ աղմուկին մէջ ամբոխին՝ որ բռնութեան պնդող կապանքներէն ազատուած, խելայեղօրէն ու անմտած կերպով կը միջամտէ ու նախայարձակ կ'ըլլայ ամէն հանրային գործերու մէջ՝ չատ անգամ վարձուած ու կեղծ հայրենասէրներու չահադէտ մանիպուլանց գործիք ըլլալով։ Այս տխուր իրականութեանց պատճառները չատ պարզ են և ծանօթ մեր բանիմաց դասակարգին։ Այս պատճառներուն բարձումը լրագրութեան կ'ինայ, լրագրութեան որ հաւատարիմ և իմաստուն առաջնորդը պարտի հանդիսանայ ժողովուրդին, անձնական հաշիւներէ ու քինախնդրական կոյր ժողովանքներէ ազատ։

Ինչպէս կրթական նոյնպէս մեր կրօնական գործոց յանձնանումը տխուր ու աղտաղեալ վիճակ մը ունի։ Հին և նոր սերունդին քով կրօնական զգացմանց տկարացումը, մեր եկեղեցիներէն ժողովուրդին ուծացումը, մանաւանդ մեր ուսեալ դասակարգին, այս իրական ցաւալի ճշմարտութիւնը կը բացատրեն։ Մեր եկեղեցականութեան ընթացքը, յաճախ արդարացի զայրոյթներու նշաւակ և երբեմն անիրաւ զրպարտութեանց ենթակայ, քննադատութեան առարկայ կը դառնայ նոյն իսկ ընտանեկան յետին խորշերու մէջ։ Իրենց ասպարէզին անձնվիր նուիրարերում ունեցողները չատ ցանցառ բացառութիւն մը կը կազմեն. ընդհանրապէս նիւթին ու մամոնային բիրտ տիրապետութեան ծառայողներ սոսկ, չահադէտ զգացումներու և հաշիւներու գերին են։

Ժողովուրդին կրօնական զգացումները արծարծելու, բարոյական ցաւերը ամոքելու, հաւատքը հրահրելու ջանադիր, կրօնական գաստիարակութեան հոգատար կղերը որ առաւելապէս օժտուած կը թուի մկրտութեան, հարսնիքի, յուղարկաւորութեան, անօրհնէքի պարագաներու մէջ մանուածապատ հաշիւներ հիւսելու յատկութեամբ և ստորին, մուրացկան նկարագրով։ Այս միջոցիս, զոր օրինակ, քահանաները մեծ գործունէութեան մէջ են. իրենց պարականութիւնը անՁերի կատարելու մարմնին տեղ, իրենց գրպանները պարարտացնելու գաղտնի գաղափարովը տոգորուած են։ Իրենց ծուխերը իբրեւ վաճառք կը ծախեն կամ կը փոխանձեն առանց անոնց տրամադրութիւնները քննելու թէ կը յօժարի՞ն այսինչին կամ այնինչին ծուխը ըլլալ, այս կերպով յաճախ ժողովուրդին փափկանկատութիւնն ու իրենց սքմին հանդէպ տածած յարգանքը չահագործելով և վրայ տալով։ Քահանայութեան վսեմ կոչման պատչաճ ընթացքով, մեծ վարդապետին օրինակին հետեւելու խղճահար բնութեամբ ժողովրդականութիւն չահել և եկեղեցիին օգտակար դառնալ գրեթէ վերացական բաներ դարձած են հիմա։ Կրօն. Ժողովին Պատ. Հայրերուն կը հարցնենք թէ եկեղեցին ունէ օրէնք դրած է՝ որուն համեմատ քահանայ մը իր ծուխերը ծախէ կամ փոխանձէ ուրիշին ի չահ իր գրպանին և հակառակ իր ծուխերուն կամքին ու յօժարութեան։ Ամէն օրէնք և արդարութիւն ողջմտութեան վրայ հաստատուած պէտք է ըլլայ, և ողջմտութիւնը կը պահանջէ որ երկու կողմին համաձայնութեամբ կատարուի գործ մը որ երկու կողմն ալ կը շահագրգռէ և երկուքին ալ կը վերաբերի։ Քահանայի մը վախճանան պարագային ծուխերը կը բաժնուին նորընծայ քահանաներու միջեւ, ինչ որ քիչ չատ տրամաբանական ու բանաւոր է և ծխական ժողովուրդին հաւանութեամբ կը կատարուի. սակայն կեանքի բեռին տակ կքած, կրթաքամակ, քահանայագործման անկարող մէկը իր ընչաքաղցութեան չկրնար կարծեմ յաղուրդ տալ իր ժողովուրդը ծախելով ուրիշի մը որ վարժ կ'երեւի վերոյիշեալ մանուածապատ հաշիւներուն։

Դարձեալ մեր մէջ ալ կրօնագիտութեան դասը սատրիէն սկսեալ մինչեւ բարձրագոյն կարգերը ինչո՞ւ կղերին միջոցաւ չաւանդուի, ինչո՞ւ նոր սերունդին հոգւոյն չթափանցին և կրօնական զգացումներ ներշնչելով տաքուկ սէր մը չծընցրնեն անոնց մէջ հանդէպ մեր մայրենի եկեղեցիին որ նախնեաց այնքան զոհաբերութիւններով կանգուն մնացած է և որ Հայուն գոյութեան գլխաւոր և գրեթէ միակ պատճառն ու սրբազան, պաշտելի կոթողն է։

ՀՈՎՍԵՓԻՄ ԱՐՔՕՒՄ

Բիւրա

Պ. ՊՕԼՍՈՒԻՆ

Պրուսայի նահանգին միսիոնար՝ Պ. Թ. Ա. Պոլսուինի ընթացքը չատոնց նոյն քաղաքին Աւետարանական եկեղեցիին բուռն բողոքներուն առարկայ եղած էր։ Այդ բողոքները, սակայն, անտեղի մնացած ըլլալով, տեղւոյն ազգապետը իր անձնական պատասխանատուութեանը տակ հետեւեալ նամակը ուղղած է իրեն, բայց Պ. Պոլսուին զայն վերադարձուցած ըլլալով առանց կարդալու, նամակագիրը զայն ղրկած է Պոլսոյ միսիոնարական կայանին՝ խնդրելով որ հանի հրաւիրել Պ. Պոլսուինը կարդալ այն նամակը և պատասխանել անոր ամբաստանութեանց, և ասով ազատել զինքը մամուլին դիմելու հարկէն։ Բայց այս վերջինները անոր այս խնդիրքը պաչաճ դատած չըլլալով, նամակագիրը պարտաւորուած է հրատարակութեան տալ իր նամակը՝ որ որոշ կերպով ցոյց կուտայ թէ Միսիոնարները ո՛ր ատենան կարեւորութիւն կուտան Հայ-Աւետարանական Եկեղեցիներու իրաւունքներուն և անոնց մինչեւ անգամ այս ատենան արդարացի բողոքներուն։

29 Նոյեմ. 1908

Պարոն Պոլսուին,

Պիտի զարմանաս ինձմէ նամակ մը ընդունելուդ, և գուցէ քիչիկ մըն ալ անհանգիստ պիտի ըլլաս. բայց գիտցիր որ խորտակուած բարեկամութեան մը վերջին պարտականութիւնը կատարել պիտի ըլլայ անոր նպատակը, որուն մասնէէ առաջ համերաշխութիւն ունեցիր կենսագրութիւնդ մի քանի հատուածներ մտիկ ընելու.

1. Առաքելական պաշտօնդ սկսեցիր Լանկայի աղօթատեղին փակելու ձեռնարկելով։

2. Պրուսա ոտք կոխելուդ առաջին գործունէութիւնդ ցուցուցիր Տէմիրտէշի եկեղեցին չերամատան փոխելով։

3. Եէնիճէի (այն ատեն) երիտասարդ քարոզիչը քու մամոնապաշտ խմբովդ շաղախելու համար բնաւ ջանք չխնայեցիր, մինչեւ որ անոր խոսսմնալից և փայլուն սկզբնաւորութիւնը ներկայ տխուր վախճանին յանգեցուցիր։

4. Մտար Եէնիճէի եկեղեցիին մէջ այն նոյն խմբով, և բաղնիք մը չենելու ծուռ առաջնորդութեամբդ այդ միամիտ քրիստոնեաները բաղնիքիդ բեռին տակը ճնշուելու դատապարտեցիր։

5. Նոյն իմաստով մօտեցար Սէօլէօղլի եկեղեցիին, և յաջողեցար մարդիկը առանց աղօթատեղիի ձգելու։

8. Պրուսա՝ Գայապաշրի թաղին մէջ սկսուած Աւետարանի քարոզութեան գործը դադրեցուցիր թաղեցւոց բուռն բողոքներուն հակառակ, և անոնցմէ մէկուն թիանիի մը տերուները և շերամներուդ համար համար վերցուցիր մանին ցոյց տուած հակառակութենէն վշտացած՝ ժողովարանի յատուկ չէնքն ալ մարդու լուր չտուած և արժէքէն չատ վար գինով ծախեցիր։

7. Քու առաքելական խնամքիդ յանձնուելու դժբաղդութիւնը ունեցող բաղմանդամ ընտանիքի տէր հոգեւոր պաշտօնեաներու թոչակը մինչեւ ամսական մէկ ոսկիի իջեցնելու անխղճութիւնը ունեցար։ Թոչակ մը՝ որով ժամանակին սիրական ձիւդ կերած խնձորին ծախքն իսկ չփակուիր. և չխորհեցար որ ասով կը պարտաւորես մարդը ընելու այնպիսի ձեռնարկներ, որոնց հետեւանքովը քարոզչի վեհ պաշտօնը կ'ստորնանայ, և եկեղեցին կը վնասուի։

8. Պրուսայի մէջ ճշմարտութիւնը ելեսիդ խօսող մարդը հալածելու համար բնաւ միջոց չխնայեցիր. նոյն իսկ ժողովուրդին զաւակներէն ոմանք Ամերիկայ դրամոյդ գնելով մէջտեղ նետեցիր սկսած պայքարդ յառաջ մղելու նպատակով, և զանոնք քաջալերեցիր այս նպատակիդ իրագործմանը համար ամէն ապօրինի միջոցի դիմելու։ Եւ այս ընթացքովդ եկեղեցին կործանման եզրին հասցուցիր, որուն համար, քեզ տեսողը, շուրթերուդ վրայ գոհունակութեան ժպիտ մը տեսնել կը կարծէ։

9. Այդ ծուռ ընթացքիդ հետեւանքովը վերոյիշեալ արբանեակներէդ մին բաւարձնացուցիր մինչեւ յայտնի ոճիրի մը հանդիսաւոր դատապարտութիւնը կրելու։

10. Եկեղեցիին երիտասարդութիւնը գինովութեան քաջալերեցիր, խանութիդ մէջ ոգւոյից ըմպելիք ծախելով։

11. Պրուսայի եկեղեցիին և Ամերիկեան աղջկանց վարժարանին միջեւ Օր. Փաուլոսի և Օր. Ալէնի պաշտօնավարութեան սկիզբէն ի վեր գոյութիւն ունեցող սիրալիր յարաբերութիւնը պաղեցուցիր. և երբ վերջին ժամանակներս հակցողութեան մը գալու փափաքով ասոնց վերջնոյն ներկայութեանը իրաւախոնարհութիւն մը առաջարկեցիր, ընդունելու քաջութիւնը չունեցար։

12. Եւ նոյն իսկ այդ վարժարանն ալ տկարացնելու համար արբանեակներուդ զաւակները և պարագաները դործիք ընելով՝ քաջալերեցիր զանոնք նենգամիտ միջոցներու դիմելու կնոջդ պատերը դպրոցասարին մէջ կախել տալու համար, և ասով չշրջանաւարտներու և վարժարանին մէջ եղած կապն ալ խզեցիր։

13. Գօսթօնի մէջ Բուտեանճիկ Գօմիթիի առջեւ և Պոլիս Միսիոնարական կայանի ժողովին առջեւ հանդիսաւոր կերպով սուտ խօսեցար, հաւատցնելով զանոնք որ մօտաւոր ապագայի մը մէջ առեւտրական գործերդ ետ պիտի քաշուիս, քանի որ վերադարձէդ անմիջապէս ետքը նոր գործերու ձեռնարկեցիր։

14. Այդ գործերուդ հետեւանքովը մէկէ աւելի տուներ կործանեցիր, մէկէ աւելի դատերու ենթարկուեցար, անգամ մը ծեծ կերար և անգամ մը առնդ քարկոծուեցար. (բայց ո՛չ Աւետարան քարոզելուդ համար, քանզի Սրբազան Առաքեալի (?) պաշտօնը ստանձնելէդ ի վեր տուած քարոզներդ կրնաս առանց խորհելու համրել։)

15. Նուազդ եղող վաճառականութիւնդ ազատօրէն շարունակելու արտօնութիւնը ստանալու համար գործի ընկերներէդ վաճառական մը միսիոնար ընելու համար։

Ինչպէս գրեցինք, Պոլսուին Միսիոնարը՝ Պ. Թ. Ա. Պոլսուինի ընթացքը չատոնց նոյն քաղաքին Աւետարանական եկեղեցիին բուռն բողոքներուն առարկայ եղած էր։ Այդ բողոքները, սակայն, անտեղի մնացած ըլլալով, տեղւոյն ազգապետը իր անձնական պատասխանատուութեանը տակ հետեւեալ նամակը ուղղած է իրեն, բայց Պ. Պոլսուին զայն վերադարձուցած ըլլալով առանց կարդալու, նամակագիրը զայն ղրկած է Պոլսոյ միսիոնարական կայանին՝ խնդրելով որ հանի հրաւիրել Պ. Պոլսուինը կարդալ այն նամակը և պատասխանել անոր ամբաստանութեանց, և ասով ազատել զինքը մամուլին դիմելու հարկէն։ Բայց այս վերջինները անոր այս խնդիրքը պաչաճ դատած չըլլալով, նամակագիրը պարտաւորուած է հրատարակութեան տալ իր նամակը՝ որ որոշ կերպով ցոյց կուտայ թէ Միսիոնարները ո՛ր ատենան կարեւորութիւն կուտան Հայ-Աւետարանական Եկեղեցիներու իրաւունքներուն և անոնց մինչեւ անգամ այս ատենան արդարացի բողոքներուն։

29 Նոյեմ. 1908

Պարոն Պոլսուին,

Պիտի զարմանաս ինձմէ նամակ մը ընդունելուդ, և գուցէ քիչիկ մըն ալ անհանգիստ պիտի ըլլաս. բայց գիտցիր որ խորտակուած բարեկամութեան մը վերջին պարտականութիւնը կատարել պիտի ըլլայ անոր նպատակը, որուն մասնէէ առաջ համերաշխութիւն ունեցիր կենսագրութիւնդ մի քանի հատուածներ մտիկ ընելու.

1. Առաքելական պաշտօնդ սկսեցիր Լանկայի աղօթատեղին փակելու ձեռնարկելով։

2. Պրուսա ոտք կոխելուդ առաջին գործունէութիւնդ ցուցուցիր Տէմիրտէշի եկեղեցին չերամատան փոխելով։

3. Եէնիճէի (այն ատեն) երիտասարդ քարոզիչը քու մամոնապաշտ խմբովդ շաղախելու համար բնաւ ջանք չխնայեցիր, մինչեւ որ անոր խոսսմնալից և փայլուն սկզբնաւորութիւնը ներկայ տխուր վախճանին յանգեցուցիր։

4. Մտար Եէնիճէի եկեղեցիին մէջ այն նոյն խմբով, և բաղնիք մը չենելու ծուռ առաջնորդութեամբդ այդ միամիտ քրիստոնեաները բաղնիքիդ բեռին տակը ճնշուելու դատապարտեցիր։

5. Նոյն իմաստով մօտեցար Սէօլէօղլի եկեղեցիին, և յաջողեցար մարդիկը առանց աղօթատեղիի ձգելու։

8. Պրուսա՝ Գայապաշրի թաղին մէջ սկսուած Աւետարանի քարոզութեան գործը դադրեցուցիր թաղեցւոց բուռն բողոքներուն հակառակ, և անոնցմէ մէկուն թիանիի մը տերուները և շերամներուդ համար համար վերցուցիր մանին ցոյց տուած հակառակութենէն վշտացած՝ ժողովարանի յատուկ չէնքն ալ մարդու լուր չտուած և արժէքէն չատ վար գինով ծախեցիր։

7. Քու առաքելական խնամքիդ յանձնուելու դժբաղդութիւնը ունեցող բաղմանդամ ընտանիքի տէր հոգեւոր պաշտօնեաներու թոչակը մինչեւ ամսական մէկ ոսկիի իջեցնելու անխղճութիւնը ունեցար։ Թոչակ մը՝ որով ժամանակին սիրական ձիւդ կերած խնձորին ծախքն իսկ չփակուիր. և չխորհեցար որ ասով կը պարտաւորես մարդը ընելու այնպիսի ձեռնարկներ, որոնց հետեւանքովը քարոզչի վեհ պաշտօնը կ'ստորնանայ, և եկեղեցին կը վնասուի։

8. Պրուսայի մէջ ճշմարտութիւնը ելեսիդ խօսող մարդը հալածելու համար բնաւ միջոց չխնայեցիր. նոյն իսկ ժողովուրդին զաւակներէն ոմանք Ամերիկայ դրամոյդ գնելով մէջտեղ նետեցիր սկսած պայքարդ յառաջ մղելու նպատակով, և զանոնք քաջալերեցիր այս նպատակիդ իրագործմանը համար ամէն ապօրինի միջոցի դիմելու։ Եւ այս ընթացքովդ եկեղեցին կործանման եզրին հասցուցիր, որուն համար, քեզ տեսողը, շուրթերուդ վրայ գոհունակութեան ժպիտ մը տեսնել կը կարծէ։

9. Այդ ծուռ ընթացքիդ հետեւանքովը վերոյիշեալ արբանեակներէդ մին բաւարձնացուցիր մինչեւ յայտնի ոճիրի մը հանդիսաւոր դատապարտութիւնը կրելու։

10. Եկեղեցիին երիտասարդութիւնը գինովութեան քաջալերեցիր, խանութիդ մէջ ոգւոյից ըմպելիք ծախելով։

11. Պրուսայի եկեղեցիին և Ամերիկեան աղջկանց վարժարանին միջեւ Օր. Փաուլոսի և Օր. Ալէնի պաշտօնավարութեան սկիզբէն ի վեր գոյութիւն ունեցող սիրալիր յարաբերութիւնը պաղեցուցիր. և երբ վերջին ժամանակներս հակցողութեան մը գալու փափաքով ասոնց վերջնոյն ներկայութեանը իրաւախոնարհութիւն մը առաջարկեցիր, ընդունելու քաջութիւնը չունեցար։

12. Եւ նոյն իսկ այդ վարժարանն ալ տկարացնելու համար արբանեակներուդ զաւակները և պարագաները դործիք ընելով՝ քաջալերեցիր զանոնք նենգամիտ միջոցներու դիմելու կնոջդ պատերը դպրոցասարին մէջ կախել տալու համար, և ասով չշրջանաւարտներու և վարժարանին մէջ եղած կապն ալ խզեցիր։

13. Գօսթօնի մէջ Բուտեանճիկ Գօմիթիի առջեւ և Պոլիս Միսիոնարական կայանի ժողովին առջեւ հանդիսաւոր կերպով սուտ խօսեցար, հաւատցնելով զանոնք որ մօտաւոր ապագայի մը մէջ առեւտրական գործերդ ետ պիտի քաշուիս, քանի որ վերադարձէդ անմիջապէս ետքը նոր գործերու ձեռնարկեցիր։

14. Այդ գործերուդ հետեւանքովը մէկէ աւելի տուներ կործանեցիր, մէկէ աւելի դատերու ենթարկուեցար, անգամ մը ծեծ կերար և անգամ մը առնդ քարկոծուեցար. (բայց ո՛չ Աւետարան քարոզելուդ համար, քանզի Սրբազան Առաքեալի (?) պաշտօնը ստանձնելէդ ի վեր տուած քարոզներդ կրնաս առանց խորհելու համրել։)

15. Նուազդ եղող վաճառականութիւնդ ազատօրէն շարունակելու արտօնութիւնը ստանալու համար գործի ընկերներէդ վաճառական մը միսիոնար ընելու համար։

Ինչպէս գրեցինք, Պոլսուին Միսիոնարը՝ Պ. Թ. Ա. Պոլսուինի ընթացքը չատոնց նոյն քաղաքին Աւետարանական եկեղեցիին բուռն բողոքներուն առարկայ եղած էր։ Այդ բողոքները, սակայն, անտեղի մնացած ըլլալով, տեղւոյն ազգապետը իր անձնական պատասխանատուութեանը տակ հետեւեալ նամակը ուղղած է իրեն, բայց Պ. Պոլսուին զայն վերադարձուցած ըլլալով առանց կարդալու, նամակագիրը զայն ղրկած է Պոլսոյ միսիոնարական կայանին՝ խնդրելով որ հանի հրաւիրել Պ. Պոլսուինը կարդալ այն նամակը և պատասխանել անոր ամբաստանութեանց, և ասով ազատել զինքը մամուլին դիմելու հարկէն։ Բայց այս վերջինները անոր այս խնդիրքը պաչաճ դատած չըլլալով, նամակագիրը պարտաւորուած է հրատարակութեան տալ իր նամակը՝ որ որոշ կերպով ցոյց կուտայ թէ Միսիոնարները ո՛ր ատենան կարեւորութիւն կուտան Հայ-Աւետարանական Եկեղեցիներու իրաւունքներուն և անոնց մինչեւ անգամ այս ատենան արդարացի բողոքներուն։

29 Նոյեմ. 1908

Պարոն Պոլսուին,

Պիտի զարմանաս ինձմէ նամակ մը ընդունելուդ, և գուցէ քիչիկ մըն ալ անհանգիստ պիտի ըլլաս. բայց գիտցիր որ խորտակուած բարեկամութեան մը վերջին պարտականութիւնը կատարել պիտի ըլլայ անոր նպատակը, որուն մասնէէ առաջ համերաշխութիւն ունեցիր կենսագրութիւնդ մի քանի հատուածներ մտիկ ընելու.

1. Առաքելական պաշտօնդ սկսեցիր Լանկայի աղօթատեղին փակելու ձեռնարկելով։

2. Պրուսա ոտք կոխելուդ առաջին գործունէութիւնդ ցուցուցիր Տէմիրտէշի եկեղեցին չերամատան փոխելով։

3. Եէնիճէի (այն ատեն) երիտասարդ քարոզիչը քու մամոնապաշտ խմբովդ շաղախելու համար բնաւ ջանք չխնայեցիր, մինչեւ որ անոր խոսսմնալից և փայլուն սկզբնաւորութիւնը ներկայ տխուր վախճանին յանգեցուցիր։

4. Մտար Եէնիճէի եկեղեցիին մէջ այն նոյն խմբով, և բաղնիք մը չենելու ծուռ առաջնորդութեամբդ այդ միամիտ քրիստոնեաները բաղնիքիդ բեռին տակը ճնշուելու դատապարտեցիր։

5. Նոյն իմաստով մօտեցար Սէօլէօղլի եկեղեցիին, և յաջողեցար մարդիկը առանց աղօթատեղիի ձգելու։

8. Պրուսա՝ Գայապաշրի թաղին մէջ սկսուած Աւետարանի քարոզութեան գործը դադրեցուցիր թաղեցւոց բուռն բողոքներուն հակառակ, և անոնցմէ մէկուն թիանիի մը տերուները և շերամներուդ համար համար վերցուցիր մանին ցոյց տուած հակառակութենէն վշտացած՝ ժողովարանի յատուկ չէնքն ալ մարդու լուր չտուած և արժէքէն չատ վար գինով ծախեցիր։

7. Քու առաքելական խնամքիդ յանձնուելու դժբաղդութիւնը ունեցող բաղմանդամ ընտանիքի տէր հոգեւոր պաշտօնեաներու թոչակը մինչեւ ամսական մէկ ոսկիի իջեցնելու անխղճութիւնը ունեցար։ Թոչակ մը՝ որով ժամանակին սիրական ձիւդ կերած խնձորին ծախքն իսկ չփակուիր. և չխորհեցար որ ասով կը պարտաւորես մարդը ընելու այնպիսի ձեռնարկներ, որոնց հետեւանքովը քարոզչի վեհ պաշտօնը կ'ստորնանայ, և եկեղեցին կը վնասուի։

8. Պրուսայի մէջ ճշմարտութիւնը ելեսիդ խօսող մարդը հալածելու համար բնաւ միջոց չխնայեցիր. նոյն իսկ ժողովուրդին զաւակներէն ոմանք Ամերիկայ դրամոյդ գնելով մէջտեղ նետեցիր սկսած պ

ԳԻՆԸ 10 ԿՈՊԵԿ

Գրանցված մամուլի տարեգիրքում՝ թիվ 8.15

ԳԻՆԸ 10 ԿՈՊԵԿ 1909

ԼՈՒՅՍԸ ԵՎ ՆԱ

ԴԻՍԱՔ ՓՈՂՅԱ

ՅՈՒՅԺԱՎՈՐՎՈՂ ՈՍՈ

ԱՅԺՎՈՒ ԸՆԿԱՎԱՅՈ

ԸՆԿԱՎՈՐՈՒՆԻԿՎԱԾ Ա.

Լու ովն ի եգի հնվսդշիտա քուտաղը։
Լոդոդտանշ
քուեկրտ Բոմի ոմտալ դասվդվեգեկիգ
քուտսիտի նիմանդ ոշ տաշ ի գեկեգի
Ը վիսուտալ Լոդանշ չան նվիճնքիդ տուաք
տաշ իդ քուտիս ։ մորուս դվտուտի ձվտան
նիտ տանդտա ։ Ոնոդոդոնոն ոնոդ
քուտանդ։ տանդտանդ ։ Ոնոդոդոնոն ոնոդ
Ի. Ոնոդոնոն Ոնոդոնոն ։ Ոնոդոդոնոն ոնոդ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՒՆԿԱՐԱՆ

Ի սուտ մարդ ամենայն ինչ ասի, ասի ճշմարիտ ասելով։ Ի սուտ մարդ ամենայն ինչ ասի, ասի ճշմարիտ ասելով։ Ի սուտ մարդ ամենայն ինչ ասի, ասի ճշմարիտ ասելով։

ԱՐԱՐԱՏՅԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

Գրատունս Արարատյան Գրատունս Արարատյան Գրատունս Արարատյան

Ս. ՇԹԱՅՆ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՊԱՏՐԱՍՏ ԶԳԵՍՏԵՂԷՆԻ ԱՄԷՆԷՆ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ՁՄԵՌՆԱՎԵՐՋԻ ԵՂԱՆԱԿԻՆ ԱՌԹԻՒ

ԴԻՒՐԱՄԱՏՋԵԼԻ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ

Խիստ զեղչուած գիներով կը ծախուին վաճառատան բոլոր ճիւղերուն մէջ

ԱՅՍՕՐ ԵՒ ՅԱՋՈՐԴ ՕՐԵՐԸ

ԳԱՒԱՌԻ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐՈՒՆ ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ԿԱՏԱՐՈՒԻՆ ՆԱՄԱԿԱՏԱՆ ՄԻՋՈՑԱՒ ՓՈԽԱՐԺԷՔԸ ՍՏԱՆԱԼԷ ՅԵՏՈՅ

ՎԷՍԹՕՆՈՎ ԶԳԵՍՏ Անգլ. ֆանթէզի կերպասէ	100
ՐԸՏԷՆԿՍԹՈՎ ԶԳԵՍՏ Սև չրվիոթէ	180
ԺԱՔԷԹՈՎ ԶԳԵՍՏ Մինչև մէջքը, լիագոյն և ֆանթէզի գոյներով	100
ԲԱԼԹՕ Անգլիական կերպասէ, նոր տէսէններով և միագոյն	100
ԲԱՐՏԸՍԻԻ Նոր և ընտիր տէսէններով	80
ՎԷՍԹՕՆՈՎ ԶԳԵՍՏ Պատանիներու համար, նոր ձեւով և կարուածքով, ֆանթէզի կերպասէ	60
ԲԱԼԹՕ Պատանիներու համար, անգլ. ֆանթէզի կերպասէ և ամէն գոյներով	60
ՔՕՍԹԻՒՄ ՄԱԹԼՕ Տղոց համար, ամէն տեսակէ և ամէն գոյնով	40
ԺԻԼԷ Ֆանթէզի, արանց համար, վերջին նորաձեւութեամբ	30-35
ՍԵՆԵԿԱԶԳԵՍՏ Ճոխ կերպով յարդարուած	60
ՁՈՐՁԱԿԱԼ «ԻՏԻԱԼ»	2
ՌԱՁԱՔ Ամիլման ապահով գործի	60
ՔՕՍԹԻՒՄ-ԹԱՑԵԼՕՐ Նորատի աղջկանց համար	100
ՔՕՍԹԻՒՄ-ԸՐՏԷՆԿՈՒ Կանանց համար	180
ՊԼՈՒԶ Ֆանէլայէ	20
ԱՆԹԱՓԱՆՑԻԿ ՎԵՐԱՐԿՈՒ Կանանց համար, անգլիական տեսակէ և երաշխաւորուած	108

ԶԳԵՍՏ Փոքր աղջկանց համար ԶԵՂՉՈՒԱԾ	20%
ՇՐՋԱԶԳԵՍՏ Ֆանթէզի չրվիոթէ	40
ԺԻԼԲՕՆ Սև սատինէ	25
ՊՕԱ ԵՒ ՄԱՆՇՕՆ Մուչտակէ ԶԵՂՉՈՒԱԾ	25%
ՊՕԱ ԵՒ ՋԱՅԼԱՄԻ ՓԵՏՈՒՐ ԶԵՂՉՈՒԱԾ	25%
ՇԱՊԻԿ Զէֆիր գոյներով, այլազան տէսէններով	15
ՇԱՊԻԿ Ճերմակ, պարահանդէսի համար, ծալքերով և հարթ	15
ԿԵՂԾՕՋԻՐ Արանց և կանանց համար	12
ԲԻԺԱՄԱ Ֆանէլայէ	25
ՖԱՆԷԼԱ Զուտ անգլիական բուրդէ, միագոյն արանց համար	20
ՃԵՐՄԱԿ ՎԱՐՏԻԿ Շատ դիմացկուն	15
ԶԷՖԻՐԷ ՎԱՐՏԻԿ Ընտիր տէսէններով	10
ԳՈՒԼՊԱՑ Ֆանթէզի գոյներով և միագոյն արանց համար	3
ԳՈՒԼՊԱՑ Զուտ անգլիական բուրդէ արանց համար	6
ԳՈՒԼՊԱՑ Կանանց համար, զուտ բուրդէ և սեւ	7

ԹԱՇԿԻՆԱԿ Անգլ. պաթիսթէ, երկվեցեակը	8
ՓՈՂԿԱՊ Այլազան տէսէններով և ընտիր գոյներով	3
ԿՕՇԻԿ Տոկուն տեսակէ	60
ԳՕՏԻ Կանանց համար, չատ չիք մեծ մթերք	5
ՁԵՌՆՈՑ Պարահանդէսի համար, դիմացկուն մորթէ	9
ՁԳԱՓՈԿ Խիստ յարմար դրութեամբ	6
ԲՕՐԹ-ՇՕՍԼԷԹ Ամերիկեան դրութեամբ	5
ՁԱՐԴԱՐՈՒՆ ՍԱՆՏՐԵՐ Կանանց համար	5
ԱՆՈՒՇԱՀՈՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ Թաշկինակի համար, խիստ նուրբ	7
ԱՃԱՌ «ՇԹԱՅՆ» Տուփը երեք հատ	5
ԳԼԽԱՐԿ Կանանց համար՝ ճոխ մթերք բարիզեան նորոյթներու	25
ԳԼԽԱՐԿ Մըլօն, սեւ, չատ վայելուչ	15
ԾԱԾԿՈՑԹ Բուրդէ, խիստ նպաստաւոր գիներով	40
ՀՈՎԱՆՈՑ Կանանց համար, վայելուչ կոթերով	20
ՆԷՍԷՍԷՌ Արդուզարդի, խիստ ճոխ	50
ԿՈՃԱԿ Թեւնոցի համար	3

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔ.

Ազդ.—1896ի 5% օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը 1903 յունուարին ապրիլ թիւ 13 կարօնները եթէ մինչև 1909 յունուար 31)13 փետր. ներկայացուին, չեղեալ պիտի համարուին:

Ազդ.—5% մաքսային փոխառութեան պարտաթուղթերու տէրերուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը 1903ին ապրող այդ պարտաթուղթերուն թիւ 33 կարօնները եթէ երբեք չներկայացուին մինչև 1909 յուն. 31)13 փետր. չեղեալ պիտի համարուին: 10—9

ՎԵՐԼՈՒԾՈՒՄԸ ՅՈՑՑ ՏՈՒԱՒ ԹԷ

ՆԷՍԼԷԻ ԿԱԹԸ

Թանկագին սնունդ մը է տղոց եւ տկարակազմներու համար:

50 — 10

ԱՄԷՆ ՏԵՂ

ՓՆՏՈՒԵՑԷՔ

Կովկասի հանքային ջուրերը, Ռուս կառավարութեան կողմէ արտօնուած և ծախուած, «Նարզան և Էսսէնթուքի թիւ 20» անուանով:

ՆԱՐԶԱՆԸ այնպիսի հանքաջուր մըն է որ արիւնը կը մաքրէ և ֆիզիքական ուժերը կը կազդուրէ: Միզուցքի քրոնիկ հիւանդութեանց և աւազախտի և ուրիշ հիւանդութեանց դէմ ազդեցիկ է: Սխորժակ ալ կը գրգռէ: «Էսսէնթուքի թիւ 20» լուսագոյն հանքային ջուրն է սեղանի համար: Ստամոքսին թթուուտները կը չեզոքացնէ և մարսողութիւնը կը դիւրացնէ: ՆԱՐԶԱՆ ԵՒ ԷՍՍԷՆԹՈՒՔԻ թիւ 20 պաշտօնական պատօնուած են բժշկական հեղինակութեանց կողմէ:

Գլխաւոր մթերանոցը և գրասենեակը կը գտնուին Պոլիս, Տիվան Եոլու փողոց, թիւ 144, թէ՛ մեծածախակ և թէ փոքրածախակ կը ծախուին մեր առաջին յանձնարարեալներն՝ «թի էքզոսմիք Բօ-Օբէրթիվ Սօսայթի Լիմիթիտ»ով, բոլոր դեղատները, ճաշարանները, նպարավաճառանոցները և այլն: Նոյնպէս մեր մասնաճիւղին մէջ կը ծախուի Թաշէլէնի ջուր, կառավարական քննիչներու տակ:

Միակ ներկայացուցիչ ամբողջ Թուրքիոյ, Եգիպտոսի եւ Ռումանիայի համար:

50—30 ԲՕԼ. Է. ՇԵԼԱՄՕՆՕՖ

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՍԻՐԱՀԱՐՆԵՐՈՒՆ

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԶԳԵՍՏԵՂԻՆԱՑ

ԷՄՆԻՅԷԹ

Կ. Պոլիս, Սուրբան Համամ

Գրեթէ Լիոնի դրամատան վրայի յարկը հաստատուած

Վերջին նորաձեւութիւնն համեմատ արանց, կանանց և տղոց համար ամէն տեսակ հագուստներու ճոխ մթերք մը միշտ պատրաստ կը գտնուի:

Ամէնէն աւելի ճաշակի տէր և դժուարասահ անձեր անգամ գոհ կը մնան ԷՄՆԻՅԷԹի հագուստներէն:

ԳԻՆԵՐԸ ԲԱՑԱՌԱԿԱՊԷՍ ՎԵՐԱԴԻՆ ԶԵՂՉ ՉԿԱՑ ԲՆԱՒ

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ ԲԱՑ Է 50—31

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ազդ.— 1881 դեկտ. 8/20 թուականի կայս. հրամանագրի Ե. յօդուածին 5րդ հատուածին համաձայն, պայմանաժամը 1903 մարտ 1/14ին աւարտող Փոխոխեալ Օսմ. Պարտքի թիւ 39 կարօնը եթէ երբեք մինչև 1909 մարտ 1/14 չգանուի, Օսմ. Հանր. Պարտքի պիտի մնայ: 12—3

Կ. Պոլիս, 1 դեկտ. 1908

* * *

Ազդ.— 1890 ապրիլ 15/27 թուականի կայս. հրամանագրին ԺԴ. յօդուածին համաձայն, 1890ի Բրիօրիթէ 4% փոխառութեան պարտաթուղթերու թիւ 25 կարօնը, որուն պայմանաժամը 1903 մարտ 1/14ին կ'աւարտի, եթէ երբեք մինչև 1909 մարտ 1/14 չգանուի, Օսմ. Հանր. Պարտքի պիտի մնայ: 12—3

Կ. Պոլիս, 1 դեկտ. 1908

* * *

ԱԶԴ. — 1881ի դեկտ. 8/20 թուականի կայս. հրամանագրին Ե. և ԺԴ. յօդուածներուն ու 1903 սեպտ. 1/14 թուականի յարակից հրամանագրին ԺԲ. յօդուածին համաձայն, Բուսէլիի Ռէրիսթուղիի պարտաթուղթերէն 255,304, 357,256, 357,260, 1,238,399, 1,238,400, 1,811,098 թիւերը, որոնք 1879ի փետր. 1ի վիճակահանութեան մէջ պարգեւ չեն առած ու չեն ներկայացուած, գանուելու յու համար, չեղեալ պիտի նկատուին 1909ի փետր. 1ին:

Պոլիս, 1 դեկտ. 1 908 8—3

ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽԷ ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ ՎՃԱՐՈՒԱԾ

50,000,000 Տրախմի

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԱԹԷՆՔ

Մասնաճիւղեր ունի Կ. Պոլիս և գրասենեակներ՝ Ղալաթիոյ եւ Պոլսոյ կողմը Լանցոն, Աղեխանդրիա, Գահիրէ, Սկանդիկ, Իզմիր, Պիրէոն, Բադրաս, Պոլս, Շիրա, Քալամաթա, Գանկ եւ Գանգիա (Կրէտէ):

Դրամագլուխին և աւանդ ձգուած դրամին ու արժէթուղթերուն արժէքը, Օգոստոս ամսուն, կը հասնի 260,000,000 տրախմիի:

ԱԹԷՆՔի Պանքան կը գրաւի Պանքայի ամէն տեսակ գործառնութիւններով: Փոխառութիւններ կ'ընէ վաճառականներ, արժէթուղթերու վրայ և Եւրոպական Թուրքիոյ վրայ քաշուած փոխանակագիրներ կը դեղչէ:

ԱԹԷՆՔի Պանքան հաշուընթացներ կը բանայ, չէքեր, վարկագիրներ կը հանէ, հեռագրական հրամանով վճարումներ կը կատարէ Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներ, ու և արտասահմանի մէջ: Սակարանական կամ մեկ կը կատարէ, թէ՛ մեր հրատարակին և թէ օտար հրատարակիներուն վրայ, յանախորդներուն չատ նպաստաւոր կերպով:

Շատ փոքր վարձքի մը փոխարէն արժէթուղթեր կը պահէ, աւանդի ձեւով և ուղղուած առենը եռ առնուելու պայմանով: Ամէն կարգի կարօններ կը գանձէ և զեղչի գործողութիւններ ալ կատարէ: ԱԹԷՆՔի Պանքան հանրութեան տարաբաղդութեան առիթ կը դնէ արկղամուրի խոշոր, փոքր վարձքերով:

Աւանդի ճիւղ

ԱԹԷՆՔի Պանքան իբր աւանդ կ'ընդունի դրամ և արժէթուղթ, ու տոկոսները վճարելով:

Ուղղուած առենը դրամ քաշելու պայմանաւ.

Վեց ամսուան համար	3½%
Մէկ տարուան »	4 —
Երկու » և աւելի	5 —

Աւանդ ձգուած դրամները կը վճարուին այն դրամով որով Պանքան ձգուած են: Տոկոսները կը վճարուին ամէն տարուան Յունուար 2ին և Յուլիս 1ին:

Մասնաւոր տեղեկութիւններ՝ 4% տոկոսով

ԱԹԷՆՔի Պանքան իր յանախորդներուն մէջ փոքր դրամատէրեր ունենալով և փափաքելով ամէն դիւրութիւն ընծայել, անոնց տարամարդութեան տակ կը դնէ մասնաւոր աւանդներու տետրակներ, որոնց մէջ կրնան արձանագրել առ առաւելն 100 ոսկիի աւանդ գումար մը: Այդ դրամը 4% տոկոս կը բերէ և մասնակի վճարումներ կը կատարուին, առնուազն դրել 52 ոսկիդրամ: 50—34

Առաջնորդ ԴԱՐԵԳԻՆ ՊՕՂԱՍԵՆԱՆ